

**Державний заклад «Південноукраїнський національний педагогічний
університет імені К. Д. Ушинського»**

Кафедра спортивних ігор і менеджменту фізичної культури

Володимир БОБОШКО

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКОЮ СПОРТСМЕНІВ»**

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт

Одеса – 2025

*Рекомендовано до друку вченою радою Університету Ушинського
(протокол № 3 від 30.10.2025 р.)*

Рецензенти:

Панасюк І. В., кандидат педагогічних наук, доцент, керівник фізичного виховання Одеського торговельно- економічного фахового коледжу.

Романенко С.С., доктор економічних наук, професор, професор кафедри спортивних ігор і менеджменту фізичної культури ДЗ «Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К.Д. Ушинського».

В.В.Бобошко

Методичні рекомендації до організації практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління підготовкою спортсменів» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт. Одеса : Університет Ушинського, 2025. 28 с.

Методичні рекомендації до організації практичних занять та самостійної роботи з навчальної дисципліни «Управління підготовкою спортсменів» для здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт містять вимоги до знань і вмінь здобувачів 2 року навчання, набутих у процесі вивчення дисципліни, завдання для самостійної роботи, перелік питань до самоконтролю, приблизну тематику індивідуального навчально-дослідного завдання, рекомендовану літературу.

АНОТАЦІЯ ДИСЦИПЛІНИ

Дисципліна «Управління підготовкою спортсменів» спрямована на формування у студентів системи знань, умінь і навичок, необхідних для ефективного управління навчально-тренувальним процесом спортсменів різних вікових груп та кваліфікаційних рівнів.

У процесі вивчення дисципліни здобувачі освіти опановують сучасні підходи до планування, організації, контролю та корекції тренувального процесу, вивчають принципи управління підготовкою спортсменів з урахуванням індивідуальних особливостей, етапів багаторічного удосконалення, психофізіологічних і соціальних чинників.

Мета навчальної дисципліни «Управління підготовкою спортсменів» полягає у формування цілісної системи знань у здобувачів з управління та контролю, відбору та орієнтації, моделювання та прогнозування як одного з ключових напрямів в процесі вивчення теорії і підготовки спортсменів.

Основні навчальні завдання дисципліни «Управління підготовкою спортсменів»: сформувати певну систему знань та уявлень про сферу своєї майбутньої професійної діяльності та про фахівців галузі спорту; ознайомити із сучасною системою вищої освіти в Україні, структурою ВНЗ, особливостями здобуття фахової освіти.

Дозвіл на використання ШІ: здобувачам вищої освіти дозволено використання генеративних інструментів штучного інтелекту (ШІ) для виконання письмових робіт, наукових досліджень та інших завдань. Однак робота повинна містити оригінальні висновки, аналіз та критичне осмислення.

Можливість перезарахування результатів навчання, отриманих у неформальній освіті Мета: Ця можливість надається для сприяння індивідуальним освітнім траєкторіям, визнання попереднього досвіду та досягнень здобувачів, а також для оптимізації їхнього навчального навантаження.

ОПАНОВУЮЧИ ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ЗДОБУВАЧ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ:

- сумлінно, вчасно й самостійно (крім випадків, які передбачають групову роботу) виконувати навчальні завдання, завдання проміжного та підсумкового контролю;
- бути присутнім на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- ефективно використовувати час на навчальних заняттях для досягнення навчальних цілей, не марнуючи його на зайві речі;
- сумлінно виконувати завдання з самостійної роботи, користуватися інформацією з надійно перевірених джерел, опрацьовувати запропоновані та додаткові літературні джерела та Інтернет-ресурси;
- у випадках, коли здобувач освіти бездумно використовує контент ІІІ, не докладаючи зусиль для його аналізу, викладач не зараховує (оцінка 0) роботу, з дозволом повторного виконання завдання.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тема 1. Організація управління підготовкою спортивних резервів. Організаційна структура управління підготовкою спортсменів: класифікація спортивних резервів; організації, які ведуть підготовку спортивних резервів; завдання спортивних шкіл різних типів.

Тема 2. Програмно-методичне забезпечення підготовки резервів: програмно-методичні документи; принципи комплектування спортивних шкіл; організація навчально-тренувального процесу; планування підготовки спортивних резервів. Система змагань спортсменів: основні документи, які регламентують організацію і проведення змагань для спортсменів; підготовка спортсмена до участі в змаганнях.

Тема 3. Основи побудови тренування спортсменів. Особливості побудови тренувального заняття з спортсменами. Побудова річного циклу тренування спортсменів. Побудова багаторічного тренування спортсменів: характеристика

науковометодичних положень, на основі яких будується процес багаторічної підготовки спортсменів; співвідношення засобів загальної і спеціальної підготовки в процесі багаторічного тренування спортсменів; узагальнююча модель спортсмена.

Тема 4. Етапи багаторічної підготовки спортсменів: етап попередньої підготовки; етап початкової спортивної спеціалізації; етап поглибленого тренування в вибраному виді спорту.

Тема 5. Спортивна орієнтація і відбір спортсменів. Поняття «спортивна орієнтація» і «спортивний відбір». Етапи системи відбору в спортивну школу: початковий відбір для занять видом спорту. Задачі, методи і організація; поглиблений відбір з диференціюванням спортсменів (згідно спортивної спеціалізації); відбір в збірні команди.

Тема 6. Критерії відбору в різних групах видів спорту. Прогнозування у відборі і підготовці спортсменів. Психологічні чинники у процесі спортивного відбору. Медико-біологічні критерії відбору юних спортсменів. Роль тестування фізичних якостей у системі спортивного відбору. Сучасні підходи до відбору спортсменів з використанням цифрових технологій і тестових платформ. Відбір дітей у групи початкової підготовки в дитячо-юнацьких спортивних школах. Проблеми та перспективи вдосконалення системи спортивного відбору в Україні.

Тема 7. Удосконалення різних сторін підготовленості спортсменів. Удосконалення технічної підготовленості. Удосконалення тактичної підготовленості. Удосконалення і оцінка фізичної підготовленості: методика удосконалення і оцінки швидкісних здібностей; методика розвитку і оцінки силових здібностей; методика розвитку і оцінки витривалості; методика розвитку гнучкості і її оцінка, методика розвитку спритності і її оцінка. Удосконалення і оцінка психологічної і інтелектуальної підготовленості. Удосконалення інтегральної підготовленості і змагальна практика спортсмена.

Тема 8. Система комплексного контролю в управлінні підготовкою спортсменів. Зміст комплексного контролю. Комплексний контроль, як функція

управління. Контроль за результатами навчання. Педагогічні засоби і методи контролю. Медико-біологічні засоби і методики контролю.

ТЕМИ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

На практичному занятті, під час презентації практичних завдань/ ІНДЗ, передбачено співбесіду зі здобувачем вищої освіти щодо використання ІІІ.

№ з/п	Назва теми Форма заняття	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1	<i>Семінар.</i> Організаційна структура управління підготовкою спортсменів	2	2
2	<i>Тренінг.</i> Принципи комплектування спортивних шкіл	2	
2	<i>Круглий стіл.</i> Система змагань спортсменів	2	
3	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Побудова річного циклу тренування спортсменів.	2	2
3	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Побудова багаторічного тренування спортсменів	2	
4	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Етап попередньої підготовки	2	
4	<i>Семінар.</i> Етап початкової спортивної спеціалізації	2	
5	<i>Тренінг.</i> Етапи системи відбору в спортивну школу	2	2
5	<i>Круглий стіл.</i> Поглиблений відбір з диференціюванням спортсменів	2	
6	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Прогнозування у відборі і підготовці спортсменів.	2	
6	<i>Вирішення практичних завдань.</i> Проблеми та перспективи вдосконалення системи спортивного відбору в Україні.	2	

7	<i>Вирішення практичних завдань. Удосконалення і оцінка фізичної підготовленості:</i>	2	2
7	<i>Семінар. Удосконалення інтегральної підготовленості і змагальна практика спортсмена.</i>	2	
8	<i>Тренінг. Зміст комплексного контролю.</i>	2	
8	<i>Круглий стіл. Медико-біологічні засоби і методики контролю.</i>	2	
Разом		30	8

МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ ДО ПРОВЕДЕННЯ ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

До практичних занять подані теми для обговорення.

Тема 1. Організація управління підготовкою спортивних резервів.

- 1.Що розуміють під організаційною структурою управління спортивною підготовкою?
- 2.Які основні рівні управління спортивною підготовкою (державний, регіональний, місцевий, клубний, індивідуальний)?
- 3.Які функції виконують суб'єкти управління (тренер, керівник секції, адміністрація ДЮСШ, федерації, органи спорту)?
- 4.Які принципи лежать в основі ефективного управління підготовкою спортсменів?

Тема 2. Програмно-методичне забезпечення підготовки резервів.

- 1.У чому полягає сутність принципу науково обґрунтованого відбору дітей до спортивних шкіл?
- 2.Які основні критерії використовуються під час комплектування груп початкової підготовки?
- 3.Яку роль відіграють фізіологічні та психологічні показники у процесі відбору юних спортсменів?
- 4.Які етапи включає система спортивного відбору (попередній, поглиблений, поточний)? Що розуміють під поняттям «система спортивних змагань»?

5.Які основні функції виконує система змагань у процесі багаторічної підготовки спортсменів?

6.Які види змагань розрізняють за масштабом і статусом (міжнародні, національні, регіональні, клубні тощо)?

7.Які особливості має календар змагань у різних видах спорту?

Тема 3. Основи побудови тренування спортсменів.

1.Що таке річний цикл тренування спортсменів і які його основні етапи?

2.Які завдання вирішуються на підготовчому, змагальному та перехідному періодах?

3.Як формується структура річного циклу у видах спорту з різною тривалістю сезону?

4.Які принципи періодизації тренувального процесу застосовуються при побудові річного циклу?

5.У чому полягає сутність багаторічної підготовки спортсменів?

6.Які основні етапи (періоди) багаторічного тренування виділяють?

7.Які завдання вирішуються на кожному етапі спортивного вдосконалення (початкової, попередньої базової, спеціалізованої базової, максимальної реалізації можливостей)?

Тема 4. Етапи багаторічної підготовки спортсменів.

1.Які основні завдання стоять перед тренером на етапі попередньої підготовки спортсменів?

2.Які принципи управління тренувальним процесом є пріоритетними на цьому етапі?

3.Як визначається структура навчально-тренувального заняття для спортсменів початкового рівня?

4. Які основні завдання етапу початкової спортивної спеціалізації?

5. Які принципи побудови тренувального процесу на цьому етапі?

6. Які особливості планування тренувального процесу для спортсменів цього етапу?

Тема 5. Спортивна орієнтація і відбір юних спортсменів.

1.Що є головною метою початкового етапу відбору дітей до спортивної школи?

2.Які критерії використовують на етапі попереднього відбору майбутніх спортсменів?

3. У чому полягає специфіка медико-біологічного та психофізіологічного контролю під час основного етапу відбору?

4. У чому полягає мета поглибленого відбору та чим він відрізняється від первинного?

5. Які групи критеріїв (фізичні, психічні, техніко-тактичні тощо) застосовують для диференціювання спортсменів?

6. Які методи тестування дозволяють визначити індивідуальну спортивну обдарованість на етапі поглибленого відбору?

Тема 6. Критерії відбору в різних групах видів спорту.

1. У чому полягає мета прогнозування у спортивному відборі та підготовці спортсменів?

2. Які методи прогнозування найчастіше застосовують для оцінювання перспектив спортивного розвитку?

3. Які фактори враховуються при складанні прогнозів спортивної результативності (фізичні, технічні, психологічні тощо)?

4. Які основні проблеми сьогодні перешкоджають ефективному спортивному відбору в Україні (організаційні, фінансові, кадрові)?

5. Як впливає відсутність сучасної матеріально-технічної бази на якість і об'єктивність відбору спортсменів?

6. Чому недостатній рівень науково-методичного забезпечення ускладнює процес довгострокового прогнозування спортивних результатів?

Тема 7. Удосконалення різних сторін підготовленості спортсменів.

1. Які основні принципи удосконалення фізичної підготовленості спортсменів застосовуються на різних етапах спортивного тренування?

2. Які методи контролю фізичної підготовленості дозволяють об'єктивно оцінювати динаміку розвитку фізичних якостей?

3. Як індивідуальні особливості спортсменів впливають на вибір засобів та форм підвищення рівня фізичної підготовленості?

4. Які методи контролю й оцінювання інтегральної підготовленості застосовують на різних етапах тренувального циклу?
5. Яким чином моделювання змагальної діяльності в тренувальному процесі сприяє підвищенню результативності спортсменів?
6. Які педагогічні й організаційні умови забезпечують ефективну інтеграцію змагальної практики в систему спортивної підготовки?

Тема 8. Система комплексного контролю в управлінні підготовкою спортсменів.

1. У чому полягає сутність комплексного контролю в системі спортивної підготовки?
2. Які основні види контролю (медико-біологічний, педагогічний, психологічний тощо) входять до комплексного контролю?
3. Які вимоги та принципи слід дотримуватися при організації та проведенні комплексного контролю?
4. Які основні медико-біологічні показники використовують для оцінки фізичного стану та готовності спортсмена?
5. Які методи та засоби контролю (лабораторні, функціональні, інструментальні) застосовують у спортивній підготовці?

САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		Форма контролю
		Денна	Заочна	
1.	Організаційна структура управління підготовкою спортсменів: класифікація спортивних резервів; організації, які ведуть підготовку спортивних резервів; завдання спортивних шкіл різних типів.	4	4	Індивідуальна, групова співбесіда усне опитування, перевірка практичних завдань
2.	Програмно-методичні документи; принципи комплектування спортивних шкіл; організація навчально-тренувального процесу; планування підготовки спортивних резервів. Система змагань	10	16	

	спортсменів: основні документи, які регламентують організацію і проведення змагань для спортсменів; підготовка спортсмена до участі в змаганнях.			
3.	Побудова багаторічного тренування спортсменів: характеристика науковометодичних положень, на основі яких будується процес багаторічної підготовки спортсменів; співвідношення засобів загальної і спеціальної підготовки в процесі багаторічного тренування спортсменів; узагальнююча модель спортсмена.	10	14	
4.	Етап попередньої підготовки; етап початкової спортивної спеціалізації; етап поглибленого тренування в вибраному виді спорту.	10	14	
5.	Етапи системи відбору в спортивну школу: початковий відбір для занять видом спорту. Задачі, методи і організація; поглиблений відбір з диференціюванням спортсменів (згідно спортивної спеціалізації); відбір в збірні команди.	10	12	
6.	Сучасні підходи до відбору спортсменів з використанням цифрових технологій і тестових платформ. Відбір дітей у групи початкової підготовки в дитячо-юнацьких спортивних школах. Проблеми та перспективи вдосконалення системи спортивного відбору в Україні.	10	14	
7.	Удосконалення і оцінка фізичної підготовленості: методика удосконалення і оцінки	8	12	

	швидкісних здібностей; методика розвитку і оцінки силових здібностей; методика розвитку і оцінки витривалості; методика розвитку гнучкості і її оцінка, методика розвитку спритності і її оцінка.			
8.	Комплексний контроль, як функція управління. Контроль за результатами навчання. Педагогічні засоби і методи контролю. Медико-біологічні засоби і методики контролю.	8	12	
Разом		70	98	

ПИТАННЯ ДО ОРГАНІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ

1. Як взаємодіють між собою адміністративна, методична та тренерська ланки в системі управління?
2. Які сучасні моделі (централізована, децентралізована, змішана) використовуються для організації спортивної підготовки?
3. Яке значення має система контролю та зворотного зв'язку в управлінні підготовкою спортсменів?
4. Як інформаційні технології впливають на організаційну структуру управління спортивною підготовкою?
5. Які документи регламентують порядок комплектування дитячо-юнацьких спортивних шкіл в Україні?
6. Які принципи педагогічної доцільності та доступності враховуються при формуванні навчально-тренувальних груп?
7. Як здійснюється розподіл спортсменів за віком, рівнем підготовленості та перспективністю?
8. Як визначають оптимальну кількість стартів протягом навчально-тренувального року?

9. Яке значення має участь спортсменів у змаганнях для контролю підготовленості?
10. Як здійснюється планування участі спортсменів у змаганнях різного рівня?
11. Які принципи лежать в основі організації та проведення спортивних змагань (справедливість, рівність умов, безпека, регламентність тощо)?
12. Як здійснюється планування навантаження і відпочинку протягом року?
13. Яку роль відіграють контрольні старты та тестування під час річного циклу?
14. Як враховується індивідуальна підготовленість спортсмена при побудові річного плану?
15. Яке значення має узгодження річного плану тренування з календарем змагань?
16. Як здійснюється вікове та етапне планування тренувального процесу?
17. Які принципи лежать в основі побудови багаторічного тренування спортсменів?
18. Яке значення має контроль і моніторинг підготовленості на різних етапах багаторічного циклу?
19. Як забезпечується наступність і послідовність у розвитку фізичних, технічних, тактичних і психологічних якостей спортсмена?
20. Які методи контролю використовуються для оцінки ефективності підготовки юних спортсменів?
21. Яку роль відіграє психологічна підготовка на етапі попередньої підготовки?
Як здійснюється планування та корекція навчально-тренувального процесу?
22. Які методи і засоби контролю використовуються на етапі початкової спеціалізації?
23. Яку роль відіграє техніко-тактична підготовка спортсменів на цьому етапі?
24. Як здійснюється виховна та психологічна робота на етапі початкової спеціалізації?
25. Які фактори визначають перспективність дітей та підлітків для занять у спортивній спеціалізації?
26. Які методи діагностики використовують для підтвердження спортивної придатності та прогнозування результатів? 1. Яку роль відіграють медико-біологічні показники у прийнятті рішень щодо подальшої спеціалізації спортсмена?

27. Як здійснюється прогнозування тренувальних та змагальних результатів при поглибленому відборі?
28. Як дані довгострокових спостережень впливають на корекцію тренувального процесу?
29. Яку роль відіграє прогнозування у визначенні індивідуальної траєкторії спортивної підготовки та виборі спеціалізації?
30. Які напрями розвитку міжнародного досвіду можуть бути адаптовані для вдосконалення української системи спортивного відбору? 1. Яку роль відіграє результат оцінки фізичної підготовленості у корекції планів тренувань та навантажень?
31. Які сучасні технології (цифрові інструменти, сенсори, тестові платформи) підвищують ефективність моніторингу та управління тренувальним процесом?
32. У чому полягає поняття інтегральної підготовленості спортсмена та які її основні компоненти?
33. Як змагальна практика впливає на формування функціональної, технічної та психологічної готовності спортсмена?
34. Які показники та методи використовують для оцінювання фізичної, технічної, тактичної та психічної підготовленості спортсменів?
35. Як результати комплексного контролю впливають на коригування тренувального процесу?
36. Як медико-біологічні дані впливають на планування та корекцію тренувального процесу?
37. Які сучасні технології дозволяють підвищити точність і ефективність медико-біологічного контролю?

ІНДИВІДУАЛЬНЕ НАВЧАЛЬНО-ДОСЛІДНЕ ЗАВДАННЯ

№ з/п	Теми (за вибором)	Кількість годин	
		Денна	Заочна
1.	Скласти план НТЗ з ОВС(підготовча частина)		
2.	Скласти план НТЗ з ОВС(основна частина)		
3.	Скласти план НТЗ з ОВС(заключна частина)		
	Разом	10	10

Вимоги до оформлення роботи

Обсяг роботи – 4-6 сторінок комп'ютерного тексту формату А4. Робота має відповідати таким вимогам: шрифт Times New Roman; кегль 14; креслення звичайне; відстань між рядками 1,5 інтервали; відступ 1,25 см.

Текст роботи розміщується на аркуші з дотриманням таких розмірів полів: з лівого боку – 20 мм, з правого – 20 мм, зверху знизу– 20 мм.

Рекомендації щодо виконання ІНДЗ

1. Обрати одну тему з рекомендованого переліку.
2. Підібрати необхідну літературу, вивчити та проаналізувати її.
3. Актуальність і змістовність
4. Науково-методичний підхід

Виклад матеріалу має ґрунтуватися на сучасних методичних рекомендаціях, підручниках та наукових джерелах. Бажано продемонструвати уміння узагальнювати інформацію та робити власні висновки.

5. Практична спрямованість

Завдання повинно містити приклади застосування у навчально-тренувальному процесі, підкреслювати можливість використання розроблених елементів на практиці.

6. Логіка і послідовність викладу

Матеріал необхідно подавати системно, послідовно й доступно. Структура має

включати вступ, основну частину, висновки.

7. Самостійність виконання

Робота повинна бути результатом самостійного опрацювання теми студентом, з дотриманням академічної доброчесності.

8. Висновки та рекомендації

У кінці роботи обов'язково подаються узагальнення та практичні поради, що демонструють розуміння теми та вміння застосовувати знання на практиці.

Здобувач повинен глибоко і всебічно висвітлити актуальність проблеми. Особливу увагу слід приділити дискусійним питанням. Якщо в літературі відсутня єдина точка зору з питань, які досліджуються, слід навести думки кількох авторів, дати їх критичну оцінку та висловити свої міркування з даних питань. Це допоможе більш глибокому засвоєнню матеріалу. Навчальну літературу з вибраного теоретичного питання студент добирає як за рекомендованим списком літератури, так і самостійно.

Особливу увагу слід звернути на періодичні наукові видання. Зібраний, вивчений і опрацьований матеріал з певного теоретичного питання має викладатися логічно, може бути поділений на кілька пунктів і підпунктів. Доцільним є використання наочного матеріалу: таблиць, рисунків, діаграм тощо.

ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИКОНАННІ ІНДЗ ПОВИНЕН ДОТРИМУВАТИСЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ, НЕ ДОПУСКАТИ АКАДЕМІЧНИЙ ПЛАГІАТ.

Академічний плагіат – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості), та/або відтворення опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання (відповідно до ст. 69 Закону України «Про вищу освіту»).

Види академічного плагіату:

- копіювання;
- перефразування;
- компіляція;
- використання інформації (факти, ідеї, формули, числові значення тощо)

з джерела без посилання на це джерело;

— подання як власних робіт (тез, аналітичних звітів, письмових робіт, есе тощо), виконаних на замовлення іншими особами, у тому числі робіт, стосовно яких справжні автори надали згоду на таке використання;

— за умови використання ІІІ, під час презентації практичних завдань, ІНДЗ, здобувач повинен надати короткий коментар: як саме він використовував ІІІ. Що вдалося, а що було неточним? Як він оцінює його допомогу?

Критерії оцінювання

Критерії оцінювання за різними видами роботи

Вид роботи	Бали	Критерії
Практичні заняття (тема 4-8)	0 балів	Здобувач не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем або відсутній.
	1 бал	Здобувач бере участь у практичному занятті, але не виявляє ініціативи і бажання виконувати навчальні завдання.
	2 бали	Здобувач бере участь у практичному занятті, проявляє ініціативу і бажання при виконанні навчальних завдань, виконує поставлені завдання практично без помилок, здатен аналізувати і інтерпретувати результати навчання.
Практичні заняття (тема 1-3)	0 балів	Здобувач не бере участі в практичному занятті, є лише спостерігачем або відсутній.

	1 бал	Здобувач бере участь у практичному занятті, але не виявляє ініціативи і бажання виконувати навчальні завдання.
	2 бали	Здобувач бере участь у практичному занятті, але не проявляє ініціативу і бажання при виконанні навчальних завдань; виконує поставлені завдання практично без помилок, здатен аналізувати і інтерпретувати результати навчання.
	3 бали	Здобувач бере участь у практичному занятті, проявляє ініціативу і бажання при виконанні навчальних завдань, виконує поставлені завдання без помилок, здатен аналізувати і інтерпретувати результати навчання.
Самостійна робота	0 балів	Робота не виконана, або виконана формально, здобувач не володіє матеріалом.
	1 бал	Робота виконана не в повному обсязі, спостерігається формальний підхід, слабо володіє матеріалом.
	2 бали	Робота виконана в повному обсязі, здобувач володіє матеріалом, частково проявляє елементи творчого підходу, але відсутня деталізація у виконанні, зустрічаються помилки.
	3 бали	Робота виконана в повному обсязі, здобувач володіє матеріалом, присутня деталізація у виконанні, саме виконання характеризується творчим підходом.
Індивідуальне навчально-дослідне завдання	0 балів	Завдання не виконано.
	1-3 балів	Завдання виконано формально і не повністю, обсягом, який складає 1/2. Зміст і структура роботи

(план НТЗ з ОВС)		частково відповідає вимогам завдання. Зазначено факт використання ШІ, має компелятивний характер згенерованого матеріалу майже без редагування. Зміст і структура роботи частково відповідає вимогам завдання. Наявна значна кількість суттєвих помилок.
	4-6 балів	Завдання виконане загалом формально не в повному обсязі, який складає 2/3. Обмежено описано використання ШІ. Внесено деякі правки у згенерований текст, але його логіка не відпрацьована. Зміст і структура роботи здебільшого відповідає вимогам завдання. Наявна незначна кількість суттєвих помилок.
	7-9 балів	Завдання виконано з творчим підходом містить авторські елементи, розгорнуте, але не в повному обсязі і становить 3/4 від обсягу завдання. Зміст і структура роботи переважно відповідає вимогам завдання. Наявні поодинокі помилки. Чітко вказано, як саме використовувався ШІ. Зміст і структура роботи переважно відповідає вимогам завдання. Наявні поодинокі помилки. Робота здебільшого характеризується змістовою цілісністю і послідовністю викладу матеріалу. Здобувач демонструє самостійну роботу, але припускається помилок в умінні узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
	10 балів	Завдання виконано повністю. Студент не використовував засоби ШІ, продемонструвавши

		високий рівень самостійності. Продemonстровано творчий підхід, містить авторські елементи, розгорнуте і деталізоване. Зміст і структура роботи відповідає вимогам завдання. Здобувач демонструє уміння аналізувати та узагальнювати інформацію зі спеціальної літератури.
Контрольна робота	0 балів	Відповіді на запитання відсутні, або не правильні, визначення супроводжуються значними помилками або не відповідають сутності поставлених запитань.
	1-3 бали	Немає відповідей на усі запитання. Відповіді загалом правильні, проте, не повні і є помилки у визначеннях. Частково оперує фаховою термінологією.
	4-6 балів	Відповіді є на усі запитання, проте, неповні, або немає деталізації, наявні помилки у визначеннях. Достатньо впевнено оперує фаховою термінологією.
	7-9 балів	Відповіді є на усі запитання, але вони не розгорнуті. Оперує фаховою термінологією.
	10 балів	Відповіді є на всі запитання, вони правильні, розгорнуті. Впевнено оперує фаховою термінологією.

Критерії оцінювання підсумкового контролю (заліку)

Для навчальної дисципліни «Управління підготовкою спортсменів» навчальним планом передбачено підсумковий контроль у формі заліку. Кількість балів, необхідних для заліку (не менше 60), студент отримує під час участі у практичних заняттях, виконання всіх видів самостійної роботи. Здобувач повинен надати короткий коментар: як саме він використовував ІІІ? Що вдалося, а що було неточним? Як він оцінює його допомогу? (Це дозволяє побачити процес мислення, а не лише результат).

Критерії оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів	Критерії оцінки
Відмінно (90 – 100 А)	Здобувач вищої освіти має ґрунтовні знання про теоретичні і методичні аспекти викладання управління підготовкою спортсменів. Відмінно користується спеціальною термінологією, в тому числі із застосуванням іноземних термінів, комунікативно-мовленнєвими засобами, володіє науковим мисленням, демонструє уміння виконувати дослідницьку роботу. Для вирішення завдань тренування здатен відмінно підбирати оптимальні засоби і застосовувати відповідні методичні прийоми та сучасні методики і технології в організації та проведенні тренувальної роботи з різних видів спортивної підготовки, вправно інтерпретувати отримані результати навчання. Впевнено оперує знаннями стосовно заходів спрямованих на гармонійний розвиток людини та застосування фізичних вправ з метою оздоровлення. Має сформоване вміння реалізовувати індивідуальний підхід у навчанні і вихованні спортсменів, а також дозуванні тренувального і змагального навантаження; доцільно застосовувати сучасні тренувальні програми, елементи психологічної підготовки спортсменів, методи моделювання та прогнозування в сучасному спорті, засоби відновлення працездатності спортсмена. При виконанні завдань проявляє вміння самостійно вирішувати їх, активно включається в обговорення, відстоює власну точку зору в питаннях та рішеннях, що розглядаються.
Добре (82-89 В)	Здобувач вищої освіти володіє знаннями про теоретичні і методичні аспекти викладання управління підготовкою спортсменів. Добре користується спеціальною термінологією, в

	тому числі із застосуванням іноземних термінів, комунікативно-мовленнєвими засобами, володіє науковим мисленням, демонструє уміння виконувати дослідницьку роботу. Для вирішення завдань тренування здатен підбирати здебільшого оптимальні засоби і застосовувати здебільшого відповідні методичні прийоми та сучасні методики і технології в організації та проведенні тренувальної роботи з різних видів спортивної підготовки, достатньо вправно інтерпретує отримані результати навчання. Добре володіє знаннями стосовно заходів спрямованих на гармонійний розвиток людини та застосування фізичних вправ з метою оздоровлення. Здатен реалізовувати індивідуальний підхід у навчанні і вихованні спортсменів, а також дозуванні тренувального і змагального навантаження; здебільшого доцільно застосовувати сучасні тренувальні програми, елементи психологічної підготовки спортсменів, методи моделювання та прогнозування в сучасному спорті, засоби відновлення працездатності спортсмена. При виконанні практичних завдань, здобувач самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких є незначною.
Добре (74-81 С)	Здобувач вищої освіти має знання про теоретичні і методичні аспекти викладання управління підготовкою спортсменів. Добре користується спеціальною термінологією, в тому числі із застосуванням іноземних термінів, комунікативно-мовленнєвими засобами, володіє науковим мисленням, демонструє уміння виконувати дослідницьку роботу. Для вирішення поставлених завдань не завжди здатен підбирати оптимальні засоби і застосовувати відповідні методичні прийоми та сучасні методики і технології в організації та

	проведенні тренувальної роботи з різних видів спортивної підготовки, здатен інтерпретувати отримані результати навчання. Здебільшого володіє знаннями стосовно заходів спрямованих на гармонійний розвиток людини та застосування фізичних вправ з метою оздоровлення. Загалом демонструє несистемне вміння реалізовувати індивідуальний підхід у навчанні і вихованні спортсменів, а також дозуванні тренувального і змагального навантаження. З наявністю несуттєвих помилок здатен застосовувати сучасні тренувальні програми, елементи психологічної підготовки спортсменів, методи моделювання та прогнозування в сучасному спорті, засоби відновлення працездатності спортсмена. Помилки у відповідях не є системними, впевнено працює за алгоритмом.
Задовільно (64-73 D)	Здобувач вищої освіти має недостатні знання і розуміння основних положень навчального матеріалу управління підготовкою спортсменів В окремих випадках проявляє уміння користуватися спеціальною термінологією, з фрагментарним застосуванням іноземних термінів, поверхово володіє комунікативно-мовленнєвими засобами, майже не демонструє володіння науковим мисленням, уміння виконувати дослідницьку роботу. Частково використовує методичні прийоми та сучасні методики і технології в організації та проведенні тренувальної роботи з різних видів спортивної підготовки, інтерпретувати отримані результати навчання. Частково володію знаннями стосовно заходів спрямованих на гармонійний розвиток людини та застосування фізичних вправ з метою оздоровлення.

	Не завжди здатен реалізовувати індивідуальний підхід у навчанні і вихованні спортсменів, а також дозуванні тренувального і змагального навантаження. Володіє не повною, в багатьох випадках помилковою інформацією про сучасні тренувальні програми, елементи психологічної підготовки спортсменів, методи моделювання та прогнозування в сучасному спорті, засоби відновлення працездатності спортсмена. Помилки у відповідях є системними, але здатен виправляти за вказівкою викладача.
Задовільно (60-63 E)	Здобувач вищої освіти має часткові знання про управління підготовкою спортсменів. Системно допускає помилки при користуванні спеціальною термінологією, не застосовує іноземні терміни, володіння комунікативно-мовленнєвими засобами, відсутні навички наукового мислення, самостійно не здатен виконувати дослідницьку роботу. Переважає не здатен використовувати фахову теоретичну інформацію, критично оцінювати власний досвід та аналізувати й застосовувати досвід колег, індивідуальний підхід у навчанні і вихованні спортсменів, а також дозуванні тренувального і змагального навантаження. Володіє фрагментарною, здебільшого помилковою інформацією стосовно сучасних тренувальних програм, елементів психологічної підготовки спортсменів, методів моделювання та прогнозування в сучасному спорті, засобів відновлення працездатності спортсмена. Помилки у відповідях є системними, без намагання виправити.
Незадовільно (35-59 FX)	Здобувач має фрагментарні знання, опанувавши менше половини обсягу навчального змісту, передбаченого програмою навчальної дисципліни. Відсутнє цілісне усвідомлення навчального матеріалу. Здобувач працює пасивно, практичні завдання виконує переважно з помилками, виправляє помилки лише при виконанні нескладних практичних завдань. Здобувач допускається до повторного складання заліку.

Методи навчання

У процесі викладання навчальної дисципліни для активізації навчально-пізнавальної діяльності студентів передбачено застосування активних і інтерактивних освітніх методів, серед яких: проблемна лекція, лекція-діалог, лекція-презентація, робота в малих групах, робота з інформаційно-методичними джерелами, презентація результатів виконаних практичних та самостійних завдань, круглий стіл, рольова гра.

Форми поточного і підсумкового контролю

Поточний контроль (практичні заняття, самостійна робота, контрольна робота)			ІНДЗ	Сума
Теми	Бали	Разом		
Тема 1	0-6	0-90	0-10	100
Тема 2	0-6			
Тема 2	0-6			
Тема 3	0-6			
Тема 3	0-6			
Тема 4	0-5			
Тема 4	0-5			
Тема 5	0-5			
Тема 5	0-5			
Тема 6	0-5			
Тема 6	0-5			
Тема 7	0-5			
Тема 7	0-5			
Тема 8	0-5			
Тема 8	0-5+10			

Шкала оцінювання за всіма видами контролю

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	Зараховано
82–89	B	Зараховано
74–81	C	
64–73	D	
60–63	E	Зараховано
35–59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0–34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Рекомендована література

Основна література

1. Грибан Г. П. Управління у сфері фізичної культури і спорту : підручник. — Житомир : Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2022. — 240 с
2. Платонов В.М. Сучасна система спортивного тренування. К.: Перша друкарня, 2020. 704 с.
3. Костюкевич В.М. Теорія і методика спортивної підготовки: у запитаннях і відповідях [Текст]: Навчально-методичний посібник / В. М. Костюкевич. Київ : КНТ, 2021. 160 с.
4. Кошура А.В. Теорія і методика спортивних тренувань : навч. посіб. Чернівці : Чернівець. нац. ун-т ім. Ю.Федьковича, 2021. 120 с.

Допоміжна

1. Лісенчук Г., Лелека В., Богатирьов К., Крайнік Я., Бойченко С., Жигadlo Г. Легкоатлетичні засоби у підготовці юних кваліфікованих футбольних півзахисників 13–14 років. *Теорія і методика фізичного виховання і спорту*. 2023. № 2. С. 16–23.
2. Байрачний О. В., Золотухін В., Іванов П. «Аналіз особистісно-психологічних якостей тренера як один з факторів ефективного управління підготовкою спортсменів» // *Тенденції та перспективи розвитку науки і освіти в умовах глобалізації*. Вип. 61, Переяслав, 2020. С. 107-110.
3. Лянной М. О., Карпенко Ю. М., Кукса Н. В. Методологічні основи розвитку професійної компетентності фахівців фізичної культури і спорту. *Фізичне виховання та спорт*. 2021. № 3. С. 89–97.
4. Соколова О. Г., Сердюк Д. Г. Удосконалення навчально-тренувального процесу футболістів у підготовчому періоді. *Вісник Запорізького національного університету. Фізичне виховання та спорт*. 2021. №2. 159–165.
5. Тищенко В. О., Харченко-Баранецька Л. Л., Степанюк С. І., Шеховцова К. В. Моделювання як засіб удосконалення спеціальної технічної підготовленості в складнокоординованих видах спорту. *Фізичне виховання та спорт*. 2020. № 1. С. 150–158.

Інформаційні ресурси

1. Міністерство освіти і науки України: офіційний сайт. URL: <http://www.mon.gov.ua>
2. Міністерство молоді і спорту України URL: <http://www.mms.gov.ua>
3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського: URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

4. Одеська національна наукова бібліотека: офіційний сайт.
URL:<http://odnb.odessa.ua/>

5. Бібліотека Університету Ушинського: офіційний сайт.
URL:<https://library.pdpu.edu.ua/>

Навчальне видання

Володимир БОБОШКО

**МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
ДО ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ ТА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ
З НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«УПРАВЛІННЯ ПІДГОТОВКОЮ СПОРТСМЕНІВ»**

для здобувачів вищої освіти за другим (магістерським) рівнем
зі спеціальності 017 Фізична культура і спорт